T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/891
KARAR NO : 2019/71
KARAR TR: 28.01.2019

ÖZET : Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğübünyesinde usta öğretici olarak görev yaparken emekli olan davacı tarafından, fiilen çalıştığı günler karşılığı olan kıdem tazminatının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : F.A.
Vekili : Av. F.D.
Davalı : Milli Eğitim Bakanlığı
Vekili : Av. S.B.
İdari Yargıda Yeşilyurt Kaymakamlığı
Vekili : Av. A.G.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin Yeşilyurt Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Halk Eğitim Merkezinde 1989 tarihinde işe başlayıp emekli olduğu tarihe kadar kurumda sigortalı olarak çalıştığını, davacının ders ücret karşılığı kadrosuz usta öğretici olarak Valilik onayı ile davalı Bakanlık bünyesindeki Yeşilyurt Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde görevlendirildiğini, müvekkilinin çalıştığı süre boyunca sigortasının ödendiğini ve 1.7.2016 tarihinde emekli olduğunu, müvekkilinin emekli olduğunda hak etmiş olduğu kıdem tazminatının ödenmediğini, 9.2.2018 tarihinde başvuruda bulunduğunu ve bu talebinin 27.2.2018 tarihinde reddedildiğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 3.000,00-TL kıdem tazminatının davalıdan tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

MALATYA 2. İŞ MAHKEMESİ:26.10.2017 gün ve E:2017/64, K:2017/556 sayı ile, davacının 657 sayılı Yasanın 89. maddesinde belirtilen statü içinde ve Valilik veya Kaymakamlık onayı ile görevlendirildiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, statü hukukuna tabi olduğu, işçi işveren ilişkisi bulunmadığı, bu nedenle davanın idari yargıda çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle dava dilekçesinin yargı yolu yanlışlığı nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı somut olay nedeniyle, 1989-2016 yıllarına ilişkin olarak alamadığını belirttiği 19.000,00-TL kıdem tazminatının davalı idareden tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmış; davalı Yeşilyurt Kaymakamlığı vekili, verdiği cevap dilekçesinde davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

Malatya İdare Mahkemesi:15.5.2018 gün ve E:2018/337 sayı ile, davacının ders ücret karşılığı kadrosuz usta öğretici olarak kaymakamlık onayı ile davalı Bakanlık bünyesindeki Yeşilyurt Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde görevlendirildiği, ücretlerinin 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ücretler üzerinden ödendiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, aralarındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu anlaşıldığına göre; davacının 506 sayılı Kanun gereğince sosyal güvenlik hukuku açısından Sosyal Sigortalar Kurumuna primlerinin yatırılmış olmasının iş sözleşmesi ile çalıştığı anlamına gelmeyeceği de dikkate alınarak, 2577 sayılı İdari Yargılama Usülü Kanununun 2. maddesinin l/a fikrası kapsamında bulunan uyuşmazlığa konu iptal davasının görüm ve çözümünün idare mahkemelerinin görev alanında kaldığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının reddine, Mahkemelerinin bu uyuşmazlıkta görevli olduğuna karar vermiş, davalı vekili tarafından verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe dava dosyasıyla birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı: "... Görevlilik kararının davalı idareye 21/05/2018 tarihinde tebliğ edildiği ve davalı idare tarafından 05/06/2018 havale tarihli dilekçe ile uyuşmazlık çıkarılmasının istendiği görülmüştür.

2247 sayılı Kanunun 12/1. maddesinde "uyuşmazlık çıkarılmasını istemeye yetkili makama sunulmak üzere

düzenlenen dilekçenin, görevlilik kararının tebliğ edildiği tarihten başlayarak 15 gün içinde itirazı reddeden yargı merciine verilmesi" gerektiği bildirilmiştir. Bu maddede belirtilen sürenin tebliğ tarihinde başlaması nedeniyle, uyuşmazlık çıkarılmasına ilişkin talebin sürenin dolmasından sonra yapıldığı anlaşılmıştır.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına yer olmadığına, dosyanın gereği ve taraflara tebliği yapılmak üzere mahkemesine gönderilmesine karar verildi." yönünde karar vermiştir.

MALATYA İDARE MAHKEMESİ 4.12.2018 gün ve E:2018/337 sayı ile, davacının4857 ve 5510 sayılı Kanunlar uyarınca mahalli mülki amirin tasarrufu ile çalıştığı, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem tazminatının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında yukarıda anılan düzenlemeler uyarınca uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle; Mahkemelerinin görevsizliğine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyiş Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesince bir karar verilinceye kadar yargılamanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 28.01.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Malatya İli, Yeşilyurt Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünde 1989-2016 yıllarında kadrosuz usta öğretici olarak görev yaparken emekli olan davacı tarafından, fiilen çalıştığı günler karşılığı olan kıdem tazminatının ödenmesiistemiyle açılmıştır.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar…" denilmiş, aynı Yasanın "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" Başlıklı 134. maddesinde, "Bu kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmiş; 506 sayılı yasa hükümleri 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5510 sayılıKanunun3.maddesinde;kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişi sigortalı olarak tanımlanmış; 79.madde ile başlayanDördüncü Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiş; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür" denilmiştir.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 1.maddesinde,Kanunun amacının,işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemek olduğu belirtilmiş; aynı zamanda, bakılan davanın da konusunu oluşturan"İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi" hususuna Kanunun 8.maddesi ve devamında, kıdem tazminatı,ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara ise Kanunun değişik maddelerinde yer verilmiştir.

Diğer taraftan; **12.10.2017 gün ve 30221 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun;**

"İş mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesinde,

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır." denilmiş,

"Dava şartı olarak arabuluculuk" başlıklı 3/1. maddesinde;

" (1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır..." denilmiş,

"Görev" başlıklı 5. maddesinde;

" (1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar"

denilmiştir.

Aynı Kanun'un "Geçici Hükümleri" başlıklı Geçici 1. maddesinde;

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir. " hükmüne yer verilmiştir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede; davacının 1989-2016 yılları arasında Yeşilyurt Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü bünyesinde usta öğretici olarak çalıştığı; davanın, fiilen çalışmış olduğu günler için kıdem tazminatlarının ödenmesi istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminatlarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Malatya İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Malatya 2. İş Mahkemesince verilen 26.10.2017 gün ve E:2017/64, K:2017/556 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Malatya İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Malatya 2. İş Mahkemesince verilen26.10.2017 gün ve E:2017/64, K:2017/556sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.01.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ